

**NOWE FORMY
STARE PUŁAPKI**

— 31 MAJA —
ŚWIATOWY DZIEŃ
BEZ TYTONIU

Zniekształcenia poznawcze dot. nowych produktów nikotynowych

---

dr n. med. Magdalena Cedzyńska

Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie
Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

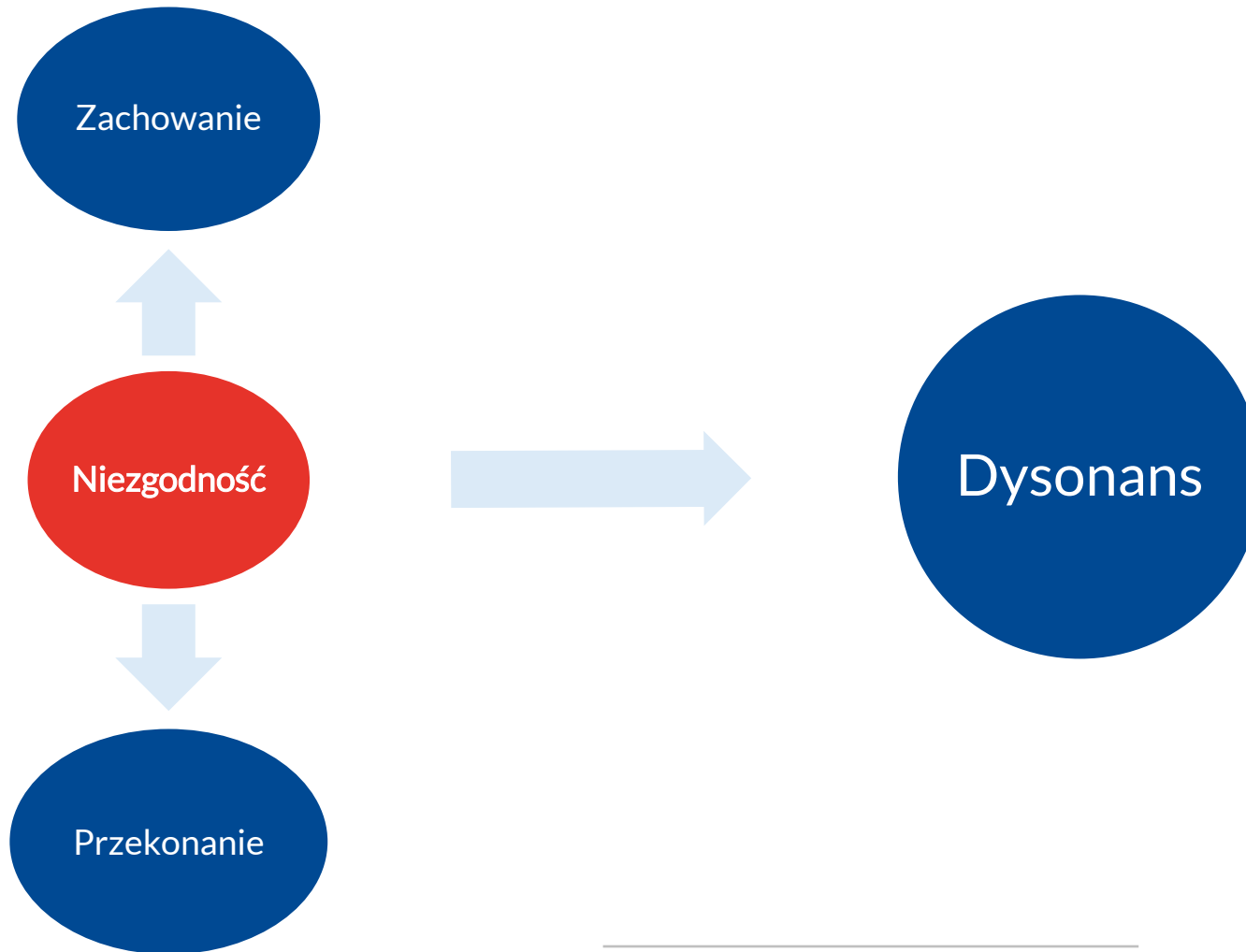

— 31 MAJA —
ŚWIATOWY DZIEŃ
BEZ TYTONIU

Co to są zniekształcenia poznawcze?

Rola dysonansu poznawczego

Dysonans poznawczy

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

— 31 MAJA —
ŚWIATOWY DZIEŃ
BEZ TYTONIU

„Dysonans palacza”

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

— 31 MAJA —
ŚWIĄTOWY DZIEŃ
BEZ TYTONIU

Zmiana przekonań jako mechanizm redukcji/zniesienia dysonansu

Racjonalizacje

- „mam wiele stresów, a palenie mnie uspokaja”
- „to moja jedyna przyjemność – ciężko pracuję, należy mi się”
- „papieros mnie uspokaja, więc to dla zdrowia psychicznego”

Minimalizowanie

- „tak naprawdę nie palę tak dużo”,
- „ci co nie palą też umierają na raka”,
- „są gorsze nałogi”
- „na coś trzeba umrzeć”
- „wszystko dziś szkodzi”
- „mój dziadek palił całe życie i żył 90 lat”

Zaprzeczenia

- „nie udowodniono wcale związku między paleniem a rakiem”,
- „gorszy jest cukier niż papierosy”
- „gorzej na płuca szkodzi zanieczyszczenie powietrza”

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

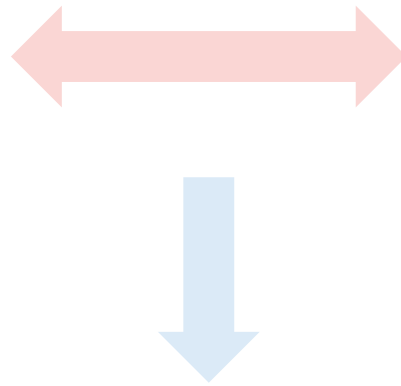

— 31 MAJA —
ŚWIATOWY DZIEŃ
BEZ TYTONIU

**Nowe produkty – gotowe
zniekształcenia poznawcze
podane z zewnątrz.**

Mechanizm zewnętrzny (marketingowy, gotowe ramy interpretacyjne)

- „Smoke-free”;
- „heat not burn” = brak spalania=brak toksyn
- „Mniej szkodliwe niż papierosy”
- Estetyka, smaki, lifestyle
- Selektowność danych

Mechanizm wewnętrzny (redukcja dysonansu)

Iluzja bezpieczeństwa.

- „nie ma badań na szkodliwość e-papierosów”
- „w badaniach wypadają znacząco korzystniej”
- „to tylko para”
- „nie ma spalania więc nie ma substancji smolistych a to one są najgorsze”
- „przynajmniej nie palę papierosów”
- „dzięki temu rzuciłem/am papierosy”

Zniekształcenia poznawcze

Zaniżanie ryzyka
Iluzja bezpieczeństwa
Iluzja kontroli
Normalizacja używania

Dziękuję za uwagę 😊

magdalena.cedzyska@nio.gov.pl

CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI

— 31 MAJA —
ŚWIĄTOWY DZIEŃ
BEZ TYTONIU